

## Uchwała Nr SO-0954/5/5/Ko/2018

Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu

z dnia 4 kwietnia 2018 roku

w sprawie wyrażenia opinii o przedłożonym przez Wójta Gminy Chodów sprawozdaniu z wykonania budżetu Gminy Chodów za 2017 rok wraz z informacją o stanie mienia komunalnego.

Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu wyznaczony zarządzeniem Nr 4/2016 Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu z dnia 28 stycznia 2016 r. ze zmianami w składzie:

Przewodnicząca: Zofia Ligocka  
Członkowie: Renata Konowalek  
Leszek Maciejewski

działając na podstawie art. 13 pkt 5 i art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2016 r., poz. 561) w związku z art. 267 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (tj. Dz. U. z 2017 r. poz. 2077) wyraża o przedłożonym przez Wójta Gminy Chodów sprawozdaniu z wykonania budżetu za 2017 rok wraz z informacją o stanie mienia komunalnego

### *opinię pozytywną*

#### U z a s a d n i e n i e

Przedmiotem badania stanowiącym podstawę do wydania niniejszej opinii było sprawozdanie roczne z wykonania budżetu Gminy Chodów za 2017 rok załączone do zarządzenia Wójta Gminy Chodów Nr 141/18 z dnia 16 marca 2018 roku i przedłożone tut. Izbie wraz z informacją o stanie mienia komunalnego w dniu 19 marca 2018 roku. Skład Orzekający zapoznał się także z uchwałą budżetową na 2017 rok uchwaloną w pełnej szczegółowości klasyfikacji budżetowej, zmianami do niej oraz ze sprawozdaniami budżetowymi sporządzonymi na dzień 31 grudnia 2017 roku.

Skład Orzekający stwierdził co następuje:

- I.1. Przedłożone sprawozdanie zawiera część opisową i tabelaryczną. Ze sprawozdania wynika, że:
- prognozowane dochody budżetu w wysokości 11.815.354,76 zł, zrealizowano w kwocie 12.087.503,11 zł, co stanowi 102,30 % planu, z tego: dochody bieżące – 11.773.378,78 zł, co stanowi 102,37 % planu i dochody majątkowe – 314.124,33 zł, co stanowi 100 % planu;
  - planowane wydatki budżetu w wysokości 15.109.100,76 zł, zrealizowano w kwocie 13.463.833,21 zł, co stanowi 89,11 % planu, z tego: wydatki bieżące – 10.178.880,56 zł, co stanowi 93,95 % planu, wydatki majątkowe – 3.284.952,65 zł, co stanowi 76,84 % planu.
- Budżet roku 2017 zamknął się deficytem w kwocie 1.376.330,10 zł, przy planowanym deficycie w wysokości 3.293.746 zł. Deficyt budżetu, zgodnie z planem określonym w uchwale budżetowej, sfinansowany został środkami z kredytów i pożyczek oraz wolnych środków.
2. Wynik operacyjny wykonania budżetu 2017 roku, stanowiący różnicę między dochodami a wydatkami bieżącymi jest wartością dodatnią i wynosi 1.594.498,22 zł przy planowanej

wielkości dodatniej wynoszącej 667.367,96 zł. Oznacza to, że został spełniony wymóg określony przepisem art. 242 ust. 2 ustawy o finansach publicznych.

Wykonana w 2017 roku relacja dochodów bieżących powiększona o dochody ze sprzedaży majątku oraz pomniejszona o wydatki bieżące – do dochodów budżetu (1/3 prawej strony wzoru z art. 243 ustawy o finansach publicznych) wyniosła 13,19 %, przy planowanej relacji wynoszącej 5,32 %. Wymienione wyżej dane o wykonaniu budżetu Gminy za 2017 rok wpłynęły na zwiększenie dopuszczalnych wskaźników spłat zobowiązań wyliczonych na lata 2018-2020. Utrzymanie w kolejnych latach relacji z art. 243 ustawy o finansach publicznych na poziomie nie niższym niż zrealizowany w 2017 roku umożliwi Radzie Gminy uchwalenie budżetów na lata następne z poszanowaniem przepisu art. 243 ustawy o finansach publicznych oraz zgodne z prawem dokonywanie spłat zaciągniętych zobowiązań, a także zaciąganie nowych zobowiązań zwrotnych.

- Przychody budżetu wyniosły 2.081.378,92 zł (z tego: przychody z tytułu wolnych środków, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy /§950/ w wysokości 606.992,92 zł, przychody z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek /§952/ w wysokości 100.000 zł oraz przychody z tytułu zaciągniętych pożyczek na finansowanie zadań realizowanych z udziałem środków pochodzących z Unii Europejskiej /§903/ w wysokości 1.374.386 zł), natomiast rozchody budżetu na spłatę otrzymanych krajowych pożyczek i kredytów /§992/ wyniosły 425.000 zł. Dane te potwierdza sprawozdanie Rb-NDS o nadwyżce/deficycie za okres od początku roku do dnia 31 grudnia roku 2017. Z danych wynikających ze sprawozdań wynika, że wykonane przychody z kredytów i pożyczek w wysokości 1.474.386 zł są niższe niż planowane w kwocie 3.218.746 zł, co wskazuje na dostosowanie poziomu przychodów zwrotnych do faktycznych potrzeb pożyczkowych gminy. W sprawozdaniu Wójt omówił przychody tylko z kredytów i pożyczek oraz rozchody budżetu, a także przedstawił poziom zadłużenia Gminy, natomiast pominął dane o przychodach z wolnych środków.

Na dzień 31 grudnia 2017 r. Gmina posiada zadłużenie z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek w wysokości 1.699.386 zł, co stanowi 14,06 % zrealizowanych dochodów budżetu. Spłata rat kredytów i pożyczek wraz z odsetkami wyniosła 440.342,64 zł, co stanowi 3,73% wykonanych dochodów budżetu i jest niższa od maksymalnego dopuszczalnego limitu określonego w art. 243 ustawy o finansach publicznych.

- W części tabelarycznej sprawozdania przedstawiono w pełnej szczegółowości klasyfikacji budżetowej dochody i wydatki (tj. w podziale na działy, rozdziały i paragrafy klasyfikacji budżetowej) i zaprezentowano w układzie: plan, wykonanie i procent realizacji.

W części opisowej dotyczącej dochodów budżetu przedstawiono ich wykonanie według źródeł powstania. W prezentacji dochodów w szczególności przeanalizowano realizację dochodów podatkowych, z uwzględnieniem skutków wynikających z obniżenia stawek podatkowych, odroczenia podatków, skutków udzielonych ulg i zwolnień, zaległości podatkowych oraz działań podjętych przez Wójta zmierzających do ich wyegzekwowania lub zabezpieczenia.

W odniesieniu do wydatków budżetu, przedstawionych w części opisowej, przy poszczególnych działach klasyfikacji budżetowej zamieszczono objaśnienia dotyczące wykonania ważniejszych grup wydatków oraz wykonanych w roku budżetowym zadań gminy.

5. Dane zawarte w opiniowanym sprawozdaniu oraz sprawozdaniach budżetowych nie wykazują wystąpienia zobowiązań wymagalnych. W sprawozdaniu Wójt poinformował o zobowiązaniach niewymagalnych jakie wystąpiły na koniec roku budżetowego w jednostkach oświatowych w kwocie 140.362,68 zł (strona 7 sprawozdania), a także wskazał pozostałe działy klasyfikacji budżetowej w których wystąpiły zobowiązania niewymagalne (strona 10 sprawozdania), jednakże pominięto dział 757 /Obsługa długu publicznego/, w którym zobowiązania niewymagalne na koniec roku wyniosły 501,93 zł. W sprawozdaniu (str. 7) Wójt odniósł się do wydatków poniesionych w § 4580 /Pozostałe odsetki/ w dziale 801 rozdział 80101 w kwocie 1.433,22 zł.
6. Wpływy z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi wraz z odsetkami oraz wpływami z tytułu kosztów upomnień wyniosły 277.927,11 zł, a wykonane wydatki związane obsługą systemu gospodarowania odpadami komunalnymi w rozdz. 90002 łącznie wyniosły 292.815,64 zł. Zatem uzyskane w roku budżetowym dochody z opłat wraz z odsetkami i wpływami z tytułu kosztów upomnień były niższe niż wydatki poniesione na pokrycie kosztów systemu gospodarowania odpadami komunalnymi o kwotę 14.888,53 zł. Ze sprawozdań budżetowych (Rb-27S i Rb-28S) ustalono, że poziom zaległości w opłatach za gospodarowanie odpadami komunalnymi wynosi 23.625,27 zł, natomiast w okresie sprawozdawczym sfinansowano wszystkie wydatki, bowiem na koniec roku nie wykazano żadnych zobowiązań.
7. Opiniowane sprawozdanie zawiera informacje o stopniu zaawansowania realizacji tylko jednego przedsięwzięcia wieloletniego tj. zadania majątkowego (str. 5), natomiast pominięto przedsięwzięcie zaplanowane w ramach wydatków bieżących, czym tylko częściowo spełniono wymóg wynikający z przepisu art. 269 pkt 3 ustawy o finansach publicznych. Sprawozdanie uwzględnia informacje o zmianach w planie wydatków na realizację programów finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3, dokonanych w trakcie roku budżetowego z wyspecyfikowaniem numeru i dat podjętych uchwał, a także kwot dokonanych zmian, a zatem spełniono wymóg wynikający z przepisu art. 269 pkt 2 ustawy o finansach publicznych.
7. Ze sprawozdania Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2017 roku wynika, że w 2017 roku zaciągnięto zobowiązania niewymagalne (nie stanowiące zobowiązań z tytułu wynagrodzeń i pochodnych) ponad plan wydatków w następującej podziałce klasyfikacji budżetowej:

Dział	Rozdział	Paragraf	Plan	Wykonanie	Zobowiązania	wykonanie + zobowiązania	przekroczenie
852	85219	4300	13 700	13 490,45	267,80	13 758,25	58,25

W sprawozdaniu z wykonania budżetu Wójt nie poinformował o zaciągnięciu zobowiązania w wyżej wymienionej klasyfikacji budżetowej.

Z postanowień uchwały budżetowej na 2017 rok podjętej przez Radę Gminy w Chodowie, wynika, iż Rada określiła sumę do której Wójt może samodzielnie zaciągać zobowiązania w wysokości 500.000 zł z tytułu umów, których realizacja w roku budżetowym i latach następnych jest niezbędna do zapewnienia ciągłości działania jednostki i z których wynikające

płatności wykraczają poza 2017 rok (§ 9). W sprawozdaniu jednak brak informacji, czy właśnie na mocy tego upoważnienia zaciągnięto zobowiązania.

8. Analiza porównawcza prezentowanych danych w sprawozdaniu z wykonania budżetu z kwotami planowanymi w budżecie na 2017 rok oraz danymi zawartymi w przedłożonych sprawozdaniach budżetowych wykazała zgodność kwot planowanych i wykonanych w dokumentach przedłożonych tutaj. Izbie, za wyjątkiem następujących rozbieżności:

- na stronie 10 części opisowej sprawozdania obejmującej wydatki budżetu wykazano wykonanie wydatków w dziale 757 /Obsługa długu publicznego/ w kwocie 3.808,66 zł, podczas gdy ze sprawozdania Rb-28S wynika kwota 15.342,64 zł. W następstwie tej nieprawidłowości błędnie ustalono kwotę wykonania pozycji „Pozostałe działy”, gdyż wykazano kwotę 151.565,65 zł, a winno być 140.331,67 zł.

9. Z danych zamieszczonych w opiniowanym sprawozdaniu wynika, iż:

1/ Z części opisowej sprawozdania (str. 7 – 8) oraz tabeli obejmującej wydatki budżetu wynika, że wydatki związane z realizacją gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych (rozd. 85154) oraz gminnego programu przeciwdziałania narkomanii (rozd. 85153) wykonano w wysokości 18.609,74 zł, a dochody z tytułu wpływów z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych zrealizowano w wysokości 25.704,52 zł. Skład Orzekający przypomina, że zgodnie z art. 18<sup>2</sup> ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (j.t. Dz. U. z 2016 poz. 487 ze zm.) „Dochody z opłat za zezwolenia wydane na podstawie art. 18 lub art. 18<sup>1</sup> oraz dochody z opłat określonych w art. 11<sup>1</sup> wykorzystywane będą na realizację:

1) gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz Gminnych Programów, o których mowa w art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,

2) zadań realizowanych przez placówkę wsparcia dziennego, o której mowa w przepisach o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w ramach gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz Gminnych Programów, o których mowa w art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii

– nie mogą być przeznaczane na inne cele”.

Zatem środki z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych, które nie zostały wykorzystane w danym roku budżetowym winny powiększyć planowane wydatki w budżecie następnego roku.

2/ W sprawozdaniu wykazano dochody uzyskane na podstawie ustawy Prawo ochrony środowiska (dz. 900 rozdz. 90019 § 0690) wysokości 4.621,18 zł. Na stronie 10 części opisowej sprawozdania poinformowano, że nie poniesiono żadnych wydatków w rozdziale 90004 /Utrzymanie zieleni w miastach i gminach/ oraz 90003 /Oczyszczanie miast i wsi/, gdyż „niezbędne prace porządkowe (...) oraz podstawowa pielęgnacja terenów zielonych wykonane zostały przez osoby skierowane do wykonywania prac społecznie użytecznych”.

3/ Z opiniowanego sprawozdania wynika, że nie poniesiono żadnych wydatków na realizację zadań z zakresu kultury fizycznej (dz. 926), a na tą okoliczność w sprawozdaniu nie zamieszczono żadnych wyjaśnień.

4/ W sprawozdaniu w części odnoszącej się do dochodów zrealizowanych w dziale 600 /Transport i łączność/ wskazano, iż „uzyskano dochody za umieszczenie urządzeń w pasie

drogi gminnej (..)”, podczas gdy ze sprawozdania Rb-27S wynika, iż dochody z tytułu opłat za zajęcie pasa drogowego zrealizowano i prawidłowo sklasyfikowano w dziale 756 /Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej oraz wydatki związane z ich poborem /rozdział 75618 /Wpływy z innych opłat stanowiących dochody jednostek samorządu terytorialnego na podstawie ustaw/ § 0490 /Wpływy z innych lokalnych opłat pobieranych przez jednostki samorządu terytorialnego na podstawie odrębnych ustaw/.

- II. Do sprawozdania z wykonania budżetu dołączono informację o stanie mienia jednostki samorządu terytorialnego na dzień 31 grudnia 2017 r. i przedstawiono zmiany jakie wystąpiły w stanie mienia komunalnego w okresie od 1 stycznia 2017 r. do 31 grudnia 2017 r. (tj. dane o zmianach w stanie mienia komunalnego od dnia złożenia poprzedniej informacji). Informacja o stanie majątku Gminy zawiera dane o środkach trwałych uzyskanych w wyniku realizacji inwestycji, wartości posiadanych udziałów w spółkach prawa handlowego oraz o majątku w inwestycjach rozpoczętych wg zadań.
- W odniesieniu do nieruchomości podano informacje o sposobie ich zagospodarowania oraz poziomie dochodów z poszczególnych składników mienia Gminy.
- W ocenie Składu Orzekającego informacja o stanie mienia komunalnego została opracowana z zachowaniem postanowień art. 267 ust. 1 pkt 3 ustawy o finansach publicznych. Wykaz mienia obrazuje stan majątku jaki Gmina posiadała, jego wartość i przeznaczenie.

Biorąc pod uwagę wszystkie okoliczności Skład Orzekający orzekł jak w uchwale.



Przewodnicząca  
Składu Orzekającego  
*Zofia Ligocka*

Pouczenie: Od opinii zawartej w niniejszej uchwale służy odwołanie do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszej uchwały.

Otrzymują:

1. Przewodnicząca Rady Gminy Chodów,
2. Wójt Gminy Chodów,
3. A/a.